Pārresoru koordinācijas centrs

# GADA PĀRSKATS

## LATVIJA
## 2014

# Satura rādītājs

IESKATS PKC DARBĪBĀ 2014. GADĀ ..... 4
PAMATINFORMĀCIJA ..... 5
PKC darbības mērķi un funkcijas ..... 5
PKC statuss un struktūra ..... 6
PKC misija, vīzija un vērtības ..... 8
PKC PRIORITĀTES UN STRATĒĢISKO MĒRĶU IZPILDE 2014. GADĀ ..... 10
Attīstības plānošanas nodaļa ..... 10
Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļa ..... 11
Ministru prezidenta un Ministru prezidenta biroja dotie uzdevumi ..... 11
NAP2020 īstenošana un uzraudzība 2014. gadā ..... 13
RISKA VADĪBA ..... 16
Darba apjoms un cilvēkresursi ..... 16
Komunikācija un sadarbība ..... 17
FINANŠU RESURSI UN PKC DARBĪBAS REZULTĀTI ..... 18
Finansējums PKC darbības nodrošināšanai ..... 18
Īstenoto budžeta programmu analīze ..... 18
PKC ĪSTENOTĀS REFORMAS 2014. GADĀ ..... 19
Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reforma ..... 19
Psihologu profesionālās darbības regulējuma izstrāde ..... 20
Sabiedriskajā transportā pārvadāto personu uzskaites un identificēšanas sistēmas pilnveide .. 20
PERSONĀLS ..... 22
PKC personāls un kompetences jomas ..... 22
Personāla darba kvalitātes paaugstināšana ..... 22
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU ..... 23
Sabiedrības līdzdalības nozīme politikas plānošanā ..... 23
Pasākumi sabiedrības līdzdalības veicināšanai un informēšanai ..... 23
Sadarbība ar iesaistītajām pusēm ..... 24
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA ..... 27
Pieredzes apmaiņa ..... 27
SOCIĀLĀ ATBILDĪBA ..... 28
PKC EKSPERTA VIEDOKLIS ..... 30
PKC PLĀNI UN JAUNUMI 2015. GADAM ..... 31
PKC prioritātes 2015. gadā ..... 31
PKC prioritātes no 2015.–2017. gadam ..... 31

# PĀRRESORU KOORDINĀCIJAS CENTRA VADĪTĀJA PRIEKŠVĀRDS

Cienījamie sadarbības partneri un Latvijas iedzīvotāji!

Ir apritējis gads kopš Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014.–2020. gadam (NAP2020) īstenošanas uzsākšanas. NAP2020 un valsts attīstības stratēģiskais mērķis turpmāko septiņu gadu laikā ir ekonomikas izrāviens, kas ikdienas dzīvē sevi paužkā ikviena cilvēka Latvijā labklājības līmeņa celšanās.

Lai panāktu pozitīvas izmaiņas indivīdu un ģimenes dzīves kvalitātē, Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām, sadarbības un sociālajiem partneriem, kā arī ar aktīvākajiem sabiedrības pārstāvjiem iesaistās politikas plānošanā, īstenošanā un uzraudzībā, rūpējoties par to, lai nozaru politikas būtu savstarpēji atbalstošas un vērstas uz NAP2020 mērķu sasniegšanu.

Valsts ilgtspējīgas un stabilas attīstības priekšnoteikums ir mērķtiecīgu ieguldījumu veikšana tajās jomās, kam līdztekus ilgtspējīgas izaugsmes un sabiedrības attīstības mērķiem potenciāli ir vislielākā atdeve, primāri sekmējot produktivitātes pieaugumu, un vienlaikus, veicinot jaunu darbavietu veidošanos – īpaši reģionos. PKC darbība ir vērsta uz ienākumu nevienlīdzības mazināšanu vērstas politikas īstenošanu, kas atbalsta un stiprina iedzīvotāju iespēju vienlīdzību.

Jāatceras, ka valsts atbalsta iedzīvotājus, sniedzot tiem dažādas iespējas, taču arī mēs katrs pats esam atbildīgi par šo iespēju izmantošanu, kas kopumā veido un ietekmē valsts attīstību. Neviena politika, lai cik pārdomāta un mērķēta tā būtu, nevar sevi pašīstenot bez cilvēku iesaistes – to cilvēku, uz kuriem tā ir attiecināta. Tādējādi nozīmīga loma ir jāatvēl izglītībai un cilvēka drošumspējas stiprināšanai – cilvēka drošības sajūtas un radošuma atbalstīšanai, kas ļauj pielāgoties mainīgiem apstākļiem un parūpēties par sevi un citiem, pārvarot dažādus „šķēršļus” –, īpaši jauniešu un cilvēku ar zemiem ienākumiem vidū.

Papildus jāmin, ka valsts attīstība un sabiedrības labklājība ir cieši saistīta ar drošības jautājumiem, kas ir gan atsevišķi izdalāmi, gan vienlaikus caurvij citas politikas jomas, ieņemot būtisku lomu politikas veidošanas un valsts budžeta plānošanas procesā, vistieši ietekmējot lēmumu pieņemšanu un ieguldījumu izvēles valsts un sabiedrības labā.

Noslēgumā vēlos teikt: „Paldies, ikvienam no Jums par ieguldīto darbu, iedvesmu un atbalstu, kopīgi veidojot Latviju labāku mums visiem! Būsim atbildīgi katrs savā darbā un lēmumos!”

*Cieņā,*
*Pēteris Vilks*

# IESKATS PKC DARBĪBĀ 2014. GADĀ

Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) ir vadošā iestāde valsts attīstības plānošanā un stratēģiskās analīzes jomā. PKC uzsāka savu darbību 2011. gada 1. decembrī, un uz 2014. gadu nodarbina 18 cilvēkus.

PKC sniedz augsti profesionālu, pierādījumos un labās prakses analīzē balstītu ekspertīzi labāku politisko lēmumu pieņemšanai, kā arī veido uz rezultātu sasniegšanu orientētu un sabiedrībai atvērtu politikas plānošanas sistēmu Latvijā.

PKC misija ir nodrošināt koordinētu, pierādījumos balstītu (*evidence-based*) un ilgtspējīgu attīstības plānošanu, visām iesaistītajām pusēm sadarbojoties Latvijas attīstības mērķu noteikšanā un pakāpeniskā virzībā uz šo mērķu sasniegšanu.

PKC darbības pamatvērtības ir: rezultativitāte, sadarbība, mērķtiecīgums, skats nākotnē un cilvēki, kas raksturo PKC komandas darbu gan ikdienas pienākumu veikšanā, gan virzībā uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

PKC darbinieki un sadarbības partneri izjūt atbildību iedzīvotāju priekšā un tiecas sniegt visaugstāko profesionālo ekspertīzi, lai sekmētu valsts mērķu sasniegšanu. PKC darbiniekus raksturo profesionalitāte, godīgums un misijas izjūta – padarīt Latviju labāku katram no mums.

PKC galvenie darbības virzieni 2014. gadā ir trīs:

- Attīstības plānošana;
- Attīstības uzraudzība un novērtēšana;
- Ministru prezidenta un Ministru prezidenta biroja doto uzdevumu izpilde.

Viens no būtiskākajiem 2014. gadā paveiktajiem darbiem ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (Latvija 2030) un Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014.–2020. gadam (NAP2020) prioritāšu pārnešana Eiropas Savienības investīciju un struktūrfondu plānošanas dokumentos (Partnerības līgums), kā arī tiem sekojošos normatīvo aktu projektos. PKC eksperti ir regulāri piedalījušies sarunās ar Eiropas Komisiju, pārstāvot Latvijas nacionālās intereses un valsts attīstības redzējumu. Vienlaikus aktīvi sadarbojoties ar politikas plānotājiem nozaru ilgtermiņa attīstības vadlīniju un stratēģiju izstrādē, lai palīdzētu iedzīvināt NAP2020 vīziju, mērķus un uzdevumus politikas plānošanas dokumentos.

2014. gadā PKC turpināja darbu pie trim strukturālajām reformām – elektroniskas pasažieru uzskaites un norēķinu sistēmas ieviešanas sabiedriskajā transportā, psihologu profesionālās darbības regulācijas izstrādes un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas virzības koordinācijas līdz saistīto likumprojektu pieņemšanai Saeimā un kapitālsabiedrību pārvaldības koordinējošās institūcijas izveidei. Kapitālsabiedrību pārvaldības reforma ir pakāpenisks process, kas aizsācies jau2012. gadā un prasa rūpīgu risku un iespēju izvērtējumu, pieņemot visefektīvāko un sociāli atbildīgāko rīcības modeli no labas aktīvu pārvaldības viedokļa attiecībā uz katru valsts uzņēmumu.

Lai nodrošinātu vienotu un politikas plānotājiem un sabiedrībai skaidri saprotamu politikas plānošanu Latvijā, ir veikti vairāki attīstības plānošanas sistēmas uzlabošanas pasākumi, t.sk. sagatavoti tiesību aktu projekti, sekmējot atklātu un atbildīgu politikas plānošanas procesu, kas ir orientēts uz valsts attīstības mērķu sasaisti ar valdības darbu un pierādījumos balstītu politikas plānošanu.

Plašāka informācija par PKC un NAP2020 pieejama PKC mājaslapā: http://www.pkc.gov.lv.

# PAMATINFORMĀCIJA

## PKC DARBĪBAS MĒRĶI UN FUNKCIJAS

Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) ir vadošā valsts attīstības plānošanas iestāde Latvijā, kas nodrošina koordinētu attīstības plānošanu, izstrādā ilgtermiņa plānošanas dokumentus, nodrošina to sasaisti ar valsts un Eiropas Savienības finansējumu un rūpējas par valsts ilgtermiņa mērķu un attīstības prioritāšu ievērošanu visā lēmumu pieņemšanas procesā.

PKC veic Attīstības plānošanas sistēmas likumā noteiktās funkcijas. Izvērtējot valsts ilgtermiņa attīstības modeļus, PKC izstrādā hierarhiski augstākos nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus un koordinē to īstenošanu, organizē un īsteno nozaru politiku savstarpējo koordināciju un pārresorisko uzraudzību, izstrādā priekšlikumus valsts reformu īstenošanai un resursu pārdalei atbilstoši valsts attīstības prioritātēm un politiskajām vadlīnijām, kā arī pilda citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un Ministru kabineta un Ministru prezidenta dotos analītiskos uzdevumus.

PKC veic Attīstības plānošanas sistēmas likumā noteiktās funkcijas, kā arī atbilstoši PKC nolikumam:

1) izstrādā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, uzrauga un koordinē tās īstenošanu;
2) izstrādā Nacionālo attīstības plānu, uzrauga un koordinē tā īstenošanu;
3) uzrauga un koordinē to nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentu īstenošanu, kuri ir saistīti ar Latvijas Republikas dalību Eiropas Savienībā;
4) koordinē deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību un tās īstenošanas rīcības plāna izpildi;
5) sniedz Ministru prezidentam atzinumus, lai horizontāla rakstura jautājumus saskaņotu ar hierarhiski augstākajos attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām vidēja termiņa prioritātēm un politiskajām vadlīnijām, identificētu to ietekmi uz valsts konkurētspēju, vietu un lomu strukturālo reformu īstenošanā, kā arī novirzītu resursus (finansiālos instrumentus) atbilstoši valsts attīstības prioritātēm un politiskajām vadlīnijām;
6) pilda analītiskus uzdevumus Ministru prezidenta un Ministru prezidenta biroja uzdevumā;
7) veic nozaru politiku pārresoru uzraudzību;
8) izstrādā priekšlikumus valsts attīstības plānošanai un īstenošanai.

## PKC STATUSS UN STRUKTŪRA

PKC ir Ministru prezidenta pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde valsts attīstības plānošanas un koordinācijas jautājumos. PKC mērķis ir nodrošināt nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu savstarpējo saskaņotību un atbilstību normatīvo aktu prasībām.

PKC darbu vada PKC vadītājs – valsts civildienesta ierēdnis ar valsts sekretāra pilnvarām. PKC vadītāju izvēlas Civildienesta likumā noteiktajā kārtībā, to ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru prezidents. PKC vadītājs veic Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktās tiešās valsts pārvaldes iestādes vadītāja funkcijas. Atbilstoši PKC nolikumam PKC vadītājam var būt vietnieks, kura kompetenci nosaka PKC vadītājs.

PKC ir divas struktūrvienības – Attīstības plānošanas nodaļa un Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļa, kā arī PKC vadības atbalsta funkciju veicēji, kas ir tieši pakļauti PKC vadītājam.

### PKC ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA – UZ 2014. GADU

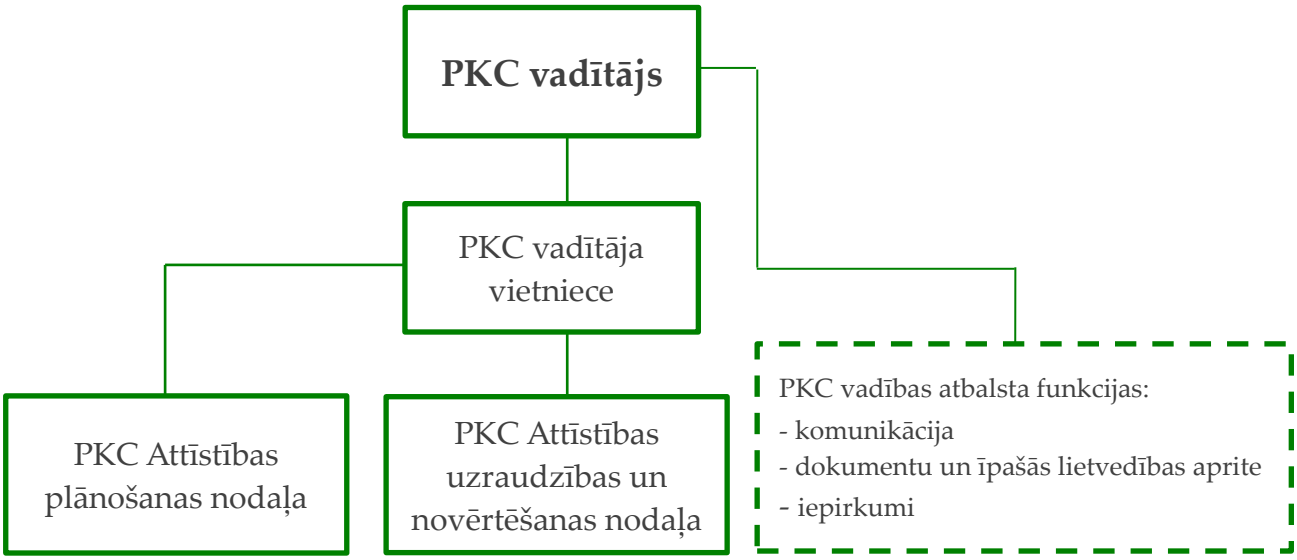


### Attīstības plānošanas nodaļa

Attīstības plānošanas nodaļa nodrošina attīstības plānošanas koordināciju valstī, t.sk. izstrādājot un īstenojot ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentus.

### Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļa

Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļa nodrošina attīstības uzraudzību un novērtēšanu valstī, t.sk. nodrošinot nacionālā līmeņa ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas novērtēšanu.

### PKC vadības atbalsta funkcijas

PKC vadības atbalsta funkciju komandas uzdevumi ietver dokumentu aprites un dokumentu dienesta vajadzībām aprites nodrošināšanu, datu bāzu uzturēšanu, sabiedrisko attiecību veidošanu, kā arī publisko iepirkumu organizēšanu.

## PKC struktūras efektivitātes izvērtējums

PKC sākotnēji (2011. gadā) tika izveidots kā iestāde ar divām struktūrvienībām, par pamatu ņemot sadalījumu: attīstības plānošanas eksperti, kuru darbs būtu vairāk saistīts ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna izstrādi un tā tālāku uzraudzību, un stratēģiskie politikas plānotāji, kuru darbs būtu vairāk saistīts ar ekspertīzi nozaru politiku plānošanā un attīstības plānošanas sistēmas uzlabošanā.

Pēdējo divu gadu laikā centra eksperti praktiski darbojas vienoti PKC uzdevumu izpildē, un struktūrvienību sadalījums ir pakārtots pamatfunkciju veikšanai un atsevišķu PKC uzdoto uzdevumu izpildei. Taču ir vairāki faktori, kāpēc esošā PKC struktūra ir piemērota iestādes efektīvas darbības nodrošināšanā.

PKC ir maza iestāde (2014. gada nogalē – 18 amata vietas), kur motivācijai un sadarbībai ir būtiska ietekme uz nodarbināto sniegumu un izpratni par sava darba ieguldījumu iestādes kopējo mērķu sasniegšanā.

PKC strādā ar pārresoriska un pārnozariska rakstura uzdevumiem, kas ir kompleksi pēc to būtības un prasa specifiskas kompetences, un līdz ar to – profesionāli augsti kvalificētus ekspertus. Apzinoties, ka augsti kvalificētiem speciālistiem, profesionāli attīstoties, var veidoties tendence tiekties prom no organizācijas kopējiem mērķiem – centrbēdze centrtieces vietā – organizācijas vienoto mērķu sasniegšanā būtiska (visgrūtākā) loma ir tieši vidējā līmeņa vadītājiem jeb PKC gadījumā – struktūrvienību vadītājiem. Nodaļu iedalījums un vadītāji tādējādi kalpo kā saistviela iestādes stabilai un efektīvai darbībai, nodrošinot ikdienas līmeņa savstarpējo attiecību uzturēšanu ar visiem darbiniekiem.

PKC ir valsts iestāde, kas darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu un ir pakļauta vairākiem likumiem, kas tieši regulē tās darbību, t.sk. Valsts pārvaldes iekārtas likums, Valsts civildienesta likums, Ministru kabineta iekārtas likums, Attīstības plānošanas sistēmas likums u.c., un tādējādi nosaka nepieciešamību pēc zināmas hierarhijas un disciplīnas, vienlaikus stiprinot ikviena darbinieka atbildību par sava darba kvalitāti sabiedrības priekšā. PKC vadība apzinās, ka vissvarīgāko lomu tās mērķu sasniegšanā un snieguma kvalitātē nodrošina tās darbinieki un tāpēc, jo sevišķi būtiska ir to apmierinātība ar darbu, kādēļ ikdienā tiek izmantotas daudzas neformālas metodes, kas veicina darbinieku motivāciju, kolektīva saliedētību un sadarbību, iesaisti lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī ekspertu autonomiju iespēju robežās.

Lielu lomu iestādes mērķu sasniegšanā un uzdevumu izpildē veic iestādes vadītājs – tā personiskajām īpašībām, prasmēm, kompetencēm un spējai motivēt darbiniekus ir izšķiroša nozīme. Īpaši izdalāms aspekts ir vadītāja kā eksperta loma – viņa darba pienākumi, to apjoms un specifika. PKC būtiska ir darba produktivitāte un efektivitāte, un, vadītājam apzinoties sava darba noslodzi, ir jāizlemj par piemērotāko organizācijas vadības modeli, ar kura palīdzību visefektīvāk var sasniegt nospraustos iestādes mērķus konkrētā laika periodā. Raugoties no ilgtermiņa stratēģiskās perspektīvas un darba specifikas viedokļa, šobrīd PKC vispiemērotākais ir esošais divpakāpju jeb tradicionālais organizācijas vadības modelis.

PKC organizācijas struktūra ir saglabājama esošajā formā un pārskatāma līdz ar izmaiņām PKC veicamo funkciju klāstā un apjomā vai būtiski mainoties personāliju sastāvam un to veicamajiem uzdevumiem.

## PKC MISIJA UN VĪZIJA

### PKC misija

PKC misija ir nodrošināt koordinētu, pierādījumos balstītu (*evidence-based*) un ilgtspējīgu attīstības plānošanu, visām iesaistītajām pusēm sadarbojoties Latvijas attīstības mērķu noteikšanā un pakāpeniskā virzībā uz šo mērķu sasniegšanu.

### PKC vīzija

PKC ir vadošais stratēģiskās analīzes un valsts attīstības plānošanas centrs Latvijā, kas sniedz augsti profesionālu, pierādījumos un labās prakses analīzē balstītu ekspertīzi labāku politisko lēmumu pieņemšanai un veido uz rezultātu sasniegšanu orientētu un sabiedrībai atvērtu politikas plānošanas sistēmu Latvijā.

## PKC VĒRTĪBAS

### Rezultativitāte

Visa valsts pārvaldes un PKC darbība ir vērsta uz vienotu mērķu sasniegšanu – iedzīvotāju dzīves kvalitātes, labklājības un pašmotivācijas – uzlabot savu un Latvijas nākotni – paaugstināšanu.

Rezultāta sasniegšanai PKC darbinieki veic savus tiešos uzdevumus atbildīgi un rūpīgi analizē risināmo jautājumu būtību, kā arī sniedz priekšlikumus un ierosinājumus kolēģiem un iesaistītajām pusēm papildus savai tiešās atbildības jomai.

### Sadarbība

Labāka – uz iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu vērsta – attīstības politikas plānošana ir sasniedzama savstarpēji sadarbojoties profesionāliem politikas veidotājiem no dažādām iestādēm. PKC veicina un koordinē iesaistīto pušu sadarbību un viedokļu apmaiņu labāku politisko lēmumu pieņemšanā.

PKC darbinieku vidū notiek regulāra informācijas apmaiņa par aktualitātēm to ekspertīzes nozarēs, valsts attīstības politikas plānošanā kopumā un starptautiskajās norisēs (politiski, sociāli, ekonomiski, vides jomā u.c.), kas var ietekmēt Latviju.

Sniedzot ekspertīzi kādā jautājumā, PKC darbinieki analizē to pēc būtības un savstarpēji sadarbojas, pieejot jautājuma risināšanai kompleksi un visaptveroši, tā nodrošinot horizontālu attīstības plānošanu un uzraudzību.

PKC darbinieki ir atvērti sadarbībai un labprāt iesaista arī Latvijas iedzīvotājus attīstības plānošanas aktivitātēs, lai noskaidrotu cilvēku domas par valsts īstenotās attīstības politikas reālo ietekmi uz sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanu.

### Mērķtiecīgums

PKC seko līdzi, lai valsts budžeta līdzekļi tiek godprātīgi un atbildīgi ieguldīti valsts attīstībā – balstoties rūpīgā pierādījumu un prognožu analīzē un plānojot pieejamo resursu ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu atdevi –, sasniedzot valsts attīstības mērķus un rūpējoties par to, lai politiski lēmumi tiktu pieņemti saskaņā ar sabiedrības interesēm.

### Skats nākotnē

Mainoties dažādiem (t.sk. vides, sociāl-politiskiem un ekonomiskiem) apstākļiem Latvijā, Eiropā un globālā mērogā, mainās arī rīcībpolitikas vide. PKC uzdevums ir stiprināt

mērķtiecīgu un vienlaikus elastīgu attīstības plānošanas sistēmu, kas ir pielāgoties spējīga jauniem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras gan politikas plānotāji, gan iedzīvotāji.

PKC prognozē nākotnes pārmaiņas un to ietekmi uz Latvijas mērķu sasniegšanu, tādejādi apsteidzot notikumus un pielāgojot jaunās tendences un iespējas Latvijas attīstības un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai.

PKC darbinieki ir eksperti savā nozarē, un, lai nodrošinātu savu profesionālo kvalifikāciju, regulāri paaugstina savas kompetences un zināšanas, apgūstot dažādus izglītojošus kursus, apmainoties pieredzē ar nozares speciālistiem Latvijā un starptautiskā mērogā, iesaistoties dažādās domnīcās (*think-tank*), līdzdarbojas profesionālajās organizācijās, kā arī sniedzot ieguldījumu pētniecībā un akadēmiskajā vidē.

### Cilvēki

PKC darbinieki un sadarbības partneri izjūt atbildību iedzīvotāju priekšā un tiecas sniegt visaugstāko profesionālo ekspertīzi, lai sekmētu valsts mērķu sasniegšanu. PKC darbiniekus raksturo profesionalitāte, godīgums un misijas izjūta – padarīt Latviju labāku katram no mums.

Šīs vērtības atspoguļo ikviena darbinieka ikdienas un ilgtermiņa motivāciju, katram sniedzot savu ieguldījumu PKC kopējo uzdevumu izpildē Latvijas attīstības mērķu sasniegšanai.

## POLITIKAS PLĀNOŠANĀ IESAISTĪTĀS PUSES UN PKC SADARBĪBAS PARTNERI

# PKC PRIORITĀTES UN STRATĒĢISKO MĒRĶU IZPILDE 2014. GADĀ

## ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS NODAĻA

Būtiskākie paveiktie darbi attīstības plānošanas jomā 2014. gadā (to izpildi pamatā nodrošinājusi Pārresoru koordinācijas centra (PKC) Attīstības plānošanas nodaļa):

1. Koordinēta Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (Latvija 2030) un Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014.–2020. gadam (NAP2020) prioritāšu pārnešana Eiropas Savienības investīciju un struktūrfondu plānošanas dokumentos (Partnerības līgums), kā arī tiem sekojošos normatīvo aktu projektos.
2. Sniegta ekspertīze un iniciētas diskusijas par aktuāliem ilgtermiņa stratēģiskās attīstības jautājumiem ar politikas plānošanā iesaistītajām pusēm, tostarp Ministru prezidentu, valdību, Saeimu, iedzīvotājiem, nevalstisko sektoru un sadarbības partneriem, kā arī sociālajiem partneriem.
3. Veikti attīstības plānošanas sistēmas uzlabošanas pasākumi:
   - 3.1. Sagatavoti grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 13. oktobra noteikumos Nr. 1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi”, lai padarītu plānošanas sistēmu viegli saprotamu gan politikas plānotājiem, gan sabiedrībai kopumā. Grozījumi nosaka arī stingrākas prasības attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un novērtēšanā, lai turpmāk nedublētu dokumentus un stiprinātu pierādījumos balstītu politikas plānošanu.
   - 3.2. Sagatavoti grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumos Nr. 970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”, nosakot sabiedrības līdzdalības iesaisti un kārtību, attiecībā uz dokumentiem, kas netiek izsludināti saskaņošanai Valsts sekretāru sanāksmē, sekmējot caurspīdīgu un atklātu politikas plānošanas procesu valstī.
   - 3.3. Sagatavoti grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā, t.sk. paredzot ciešāku valdības deklarācijas sasaisti ar hierarhiski augstākajiem vidēja un ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentiem, tādējādi stiprinot valsts attīstības mērķu sasaisti ar valdības darbu un nodrošinot valdības darba nepārtrauktību.
   - 3.4. Sagatavoti grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 7. aprīļa noteikumos Nr. 300 „Ministru kabineta kārtības rullis”, papildus iepriekšminētajam, izvērtējot iespēju pilnveidot politikas vadlīniju īstenošanas uzraudzības sistēmu, tā stiprinot atbildīgu plānošanas politiku.
4. Izstrādāta Politikas plānošanas datu bāzes (http://www.polsis.mk.gov.lv) uzlabošanas tehniskā specifikācija un koordinēta tajā ievietoto politikas plānošanas dokumentu revīzija un aktualizēšana, kā arī sagatavots Ministru kabineta rīkojuma projekts par politikas plānošanas dokumentu, kas ir aktualitāti zaudējuši, atzīšanu par spēkā neesošiem.
5. Koordinēta Nacionālās attīstības padomes darba uzsākšana 2015. gadā – sēžu darba kārtības plānošana un sēžu organizēšana.

## ATTĪSTĪBAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS NODAĻA

Būtiskākie paveiktie darbi attīstības plānošanas jomā 2014. gadā (to izpildi pamatā nodrošinājusi PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļa):

1. Nodrošināta attīstības plānošanas un budžeta plānošanas procesa saskaņotība, pastāvīgi uzlabojot jauno politikas iniciatīvu (JPI) izstrādes un vērtēšanas procesu un tā sasaisti ar vidēja termiņa valsts attīstības mērķu sasniegšanu.
2. Izvērtēta JPI vērtēšanas mehānisma darbība, un sagatavots PKC iestādes iekšējā tiesību akta projekts, lai pilnveidotu JPI izstrādes un vērtēšanas procesu. Vienlaikus izstrādāti priekšlikumi saistīto tiesību aktu pilnveidei, lai stiprinātu uz valsts attīstības mērķu sasniegšanu orientētus budžeta ieguldījumus.
3. Veikts izvērtējums par NAP2020 īstenošanai pieejamo un nepieciešamo finansējumu un piedāvāti priekšlikumi budžeta prioritāšu definēšanai 2015. gadam.
4. Izveidota NAP2020 ietvaros paredzēto publisko ieguldījumu koordinācijas un uzskaites sistēma.
5. Nodrošināta dalība un uzraudzība valsts kapitālsabiedrību pārvaldes reformas kopējā virzībā, t.sk. valsts kapitālsabiedrību un padotības iestāžu (aģentūru un valsts iestāžu) vērtēšanas procesā, līdz kapitālsabiedrību pārvaldības koordinējošās institūcijas izveidei.
6. Veikta nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentu, kas ir saistīti ar Latvijas Republikas dalību Eiropas Savienībā, īstenošanas uzraudzība.

## MINISTRU PREZIDENTA UN MINISTRU PREZIDENTA BIROJA DOTIE UZDEVUMI

Nodrošinot Ministru prezidenta doto uzdevumu izpildi, 2014. gadā PKC iesaistījās informācijas (analītisko materiālu, atzinumu un politikas plānošanas dokumentu izvērtējumu) sagatavošanā Ministru prezidenta darbības atbalstam. Būtiskākie darbi:

1. Ikgadējie Ministru prezidenta dotie uzdevumi
   - 1.1. Izstrādāts valdības rīcības plāns (VRP), apkopojot ministriju sniegtos pasākumus par valdības deklarācijas izpildi.
   - 1.2. Nodrošināta valdības deklarācijas un VRP izstrādes (pēc Saeimas vēlēšanām) koordinācija un vērtēšana atbilstoši Latvija 2030 un NAP2020 mērķiem.
   - 1.3. Sagatavots ziņojums par valdības deklarācijas un VRP doto uzdevumu izpildi.
   - 1.4. Sagatavots Ministru prezidenta ziņojums Saeimai par Latvijas nacionālo drošību.
   - 1.5. Nodrošināta regulāra Ministru prezidenta gatavošana Ministru kabineta un Ministru kabineta komitejas sēdēm PKC kompetencē esošajos jautājumos, vienlaikus piedaloties sēdēs ar padomdevēja tiesībām.
   - 1.6. Sniegta ekspertīze un sagatavoti atzinumi par attīstības plānošanas jautājumiem.
   - 1.7. Nodrošināts atbalsts Ministru prezidenta delegācijas pārstāvju atlasē Ziemeļu nākotnes forumam.

2. Papildu Ministru prezidenta un Ministru kabineta dotie uzdevumi:

   2.1. Likumprojekta „Psihologu profesionālās darbības likums” un likumprojekta „Grozījumi likumā „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” izstrāde.

   2.2. Darba grupas izveide un vadīšana, lai nodrošinātu informatīvajā ziņojumā "Priekšlikums sabiedriskajā transportā pārvadāto personu ar invaliditāti uzskaitei un identificēšanai" (izskatīts Ministru kabineta 2013. gada 1. oktobra sēdē (prot. Nr. 51 52. §)) minēto jautājumu analīzi un izstrādātu priekšlikumus par sabiedriskajā transportā pārvadāto personu uzskaiti un identificēšanu.

   2.3. Darba grupas izveide, lai izvērtētu spēkā esošo regulējumu jautājumā par finansēšanas avotu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai trešajai personai vai tās mantai no valsts puses.

   2.4. Sekmēta pētījuma „Tautas ataudzi ietekmējošo faktoru izpēte” gūto secinājumu un priekšlikumu iekļaušana turpmākā nozaru politiku izstrādē.

   2.5. Nodrošināta līdzdalība „Nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas īstenošanai” uzraudzībā un īstenošanas pilnveidošanā.

   2.6. Izvērtēta Eiropas Savienības tiesību aktu projektu atbilstība valsts attīstības mērķiem, tostarp regulāri piedaloties 2014.–2020. gada Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Latvijas Lauku attīstības programmas un Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai Pagaidu uzraudzības komiteju sēdēs, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu 2014.–2020.gadam „Eiropas Teritoriālā sadarbība” mērķa darbības programmu izstrādes uzraudzībā.

   2.7. Dalība Eiropas Savienības stratēģijas Baltijas jūras reģionam rīcības plāna īstenošanas darba grupas sanāksmēs.

## NAP2020 ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA 2014. GADĀ

2014. gads ir Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014.–2020. gadam (NAP2020) īstenošanas pirmais gads. NAP2020 ir mērķtiecīgs, finansējumam piesaistīts valsts mēroga attīstības plāns, kurā ietverti septiņu gadu periodā plānotie valsts līdzfinansētie attīstības projekti visā Latvijas teritorijā.

2012. gada decembrī NAP2020 saņēma Saeimas atbalstu, deputātiem balsojot par Latvijas valsts pārvaldes un politikas praksē pirmo vidēja termiņa attīstības plānu, kas ir sasaistīts ar valsts budžetu un tieši nosaka Eiropas Savienības (ES) fondu prioritātes. NAP2020 īstenošana tika uzsākta jau 2013. gadā, plānojot valsts budžetu trīs gadu laika posmam no 2014.–2016. gadam un turpinot sarunas ar Eiropas Komisiju par Latvijas prioritātēm.

PKC nodrošina pastāvīgu NAP2020 īstenošanas uzraudzību, sekojot līdzi NAP2020 ietverto stratēģisko rādītāju prognozēm un nozaru ministriju un valsts iestāžu atbildībā esošo uzdevumu izpildei atbilstoši NAP2020 noteiktajiem mērķiem. Vērtējot NAP2020 īstenošanu un konstatējot novirzes noteikto mērķu izpildē vai izmaiņas valsts sociālpolitiskajā vai ekonomiskajā dzīvē, kas var ietekmēt vēlamā dzīves kvalitātes līmeņa sasniegšanu Latvijā 2020. gadā, PKC informē atbildīgās nozaru ministrijas, valdību, Saeimu un citas iesaistītās puses, tostarp sabiedrību par veicamajiem pasākumiem vienotai un stabilai ilgtermiņa attīstībai valstī. Tomēr – NAP2020 ir „dzīvs" plāns, jo mainoties situācijai valsts mērogā vai starptautiskā līmenī, piemēram, uzlabojoties ekonomiskajai situācijai Latvijā, valdība var piešķirt prioritārām aktivitātēm vairāk naudas budžeta procesā, ja palielinās valsts ieņēmumi un ir pierādījumi, ka ar pieejamo līdzekļu apjomu plānotos rezultātus sasniegt nevar.

Katrai ministrijai un iestādei, kas ir atbildīga par konkrēta NAP2020 uzdevuma izpildi, jābūt skaidri saplānotam, kad tā veiks šo uzdevumu, kā to darīt vislabāk un ar ko sadarboties, lai to paveiktu un izmantotu publiskos resursus efektīvi. Šo rīcību ministrija apraksta ar plānošanas dokumentu palīdzību. NAP2020 identificētās summas iekļauj aktivitātes, ko atbildīgās iestādes īstenos ar valsts budžeta, ES fondu un citu ārvalstu finanšu resursu palīdzību, kā arī piesaistot privātos un pašvaldību līdzekļus.

Viens no NAP2020 uzdevumiem ir radīt tādus apstākļus, lai ikvienam no mums Latvijā būtu iespējas attīstīties, veidot šeit ģimeni, veikt darbu, ar ko lepojamies, un pavadīt savu brīvo laiku ar prieku. NAP2020 īstenošanā ir iesaistītas visas 13 ministrijas, kā arī citas valsts iestādes, stiprinot vienotu un sadarboties spējīgu komandu, kas ir atbildīga par valsts attīstību un iedvesmota labākām pārmaiņām.

Informācija par sākotnēji paredzētajām darbībām jeb „NAP2020 indikatīvā finanšu tabula" apskatāma PKC mājaslapā, sadaļā Valsts attīstības plānošana – NAP2020 indikatīvā finanšu pamatojuma dokuments:
http://www.pkc.gov.lv/par-nap2020/nap2020-indikat%C4%ABv%C4%81-finan%C5%A1u-pamatojuma-dokuments.

Summas ir „indikatīvas" – aprēķinātas uz konkrēto brīdi, ņemot vērā pieejamos datus, jo 2012. gada vasarā, plānojot darbības NAP2020 īstenošanai, daudzas no tām bija tikai ieceru līmenī, nebija izstrādāti svarīgi nozaru plānošanas dokumenti un trūka informācijas par citiem būtiskiem ietekmējošiem faktoriem. Toreizējais Ministru prezidents Valdis Dombrovskis uzdeva ministrijām ņemt vērā NAP2020 indikatīvo finanšu tabulu, iesniedzot valsts budžeta pieprasījumus jeb jaunās politikas iniciatīvas (JPI). Savukārt PKC un Finanšu ministrija sniedza vērtējumu un ierindoja šos budžeta pieprasījumus prioritārā secībā

atbilstoši tam, kādā mērā tie sasniedz NAP2020, Valsts aizsardzības koncepcijā un citos plānošanas dokumentos izvirzītos mērķus un cik pārdomāti un skaidri tie ir.

NAP2020 ir 21. gadsimta plānošanas dokuments, kas ir mērķtiecīgs, sasaistīts ar valsts budžetu un elastīgs attiecībā uz izmaiņām valsts ekonomikā. No vienas puses NAP2020 ir precīzi definēts – sasniedzamie mērķi un to rādītāji ir nemainīgi, no otras – elastīgs – darbības, kā sasniegt šos mērķus var tikt pielāgotas atbilstoši efektīvākajam risinājumam. Arī fiskālā telpa ir elastīga – ja ekonomika uzlabojas, papildu līdzekļus var veltīt ambiciozākai esošo prioritāšu īstenošanai vai arī citu prioritāšu īstenošanai, lai sasniegtu definētos mērķus. Tādējādi turpmāko septiņu gadu garumā ir iespēja pakāpeniski uzlabot paredzētās aktivitātes un finansiāli atbalstīt tās darbības, kas vislabāk palīdz sasniegt izvirzītos mērķus. Neskatoties uz to, NAP2020 fiskālā telpa ir ierobežota un diskusijās par izšķiršanos starp piedāvātajiem pasākumiem rada lielāku konkurenci starp idejām. Rūpīga NAP2020 resursu un rezultātu uzraudzība sniegs informāciju, ko politiķi var izmantot, lai runātu par dažādu pasākumu lietderību un efektivitāti valsts attīstības mērķu sasniegšanā, mūsu visu dzīves kvalitātes uzlabošanā un atsevišķu nozaru sakārtošanā.

2014. gada 2. decembrī valdība apstiprināja PKC izstrādātos grozījumus normatīvajā regulējumā, kas paredz Valdības deklarācijas (valdības mērķi un uzdevumi četru gadu periodam) sasaisti ar attīstības plānošanu, tādējādi nodrošinot katras nākamās valdības pēctecīgu ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā ilgtermiņā. Vienlaikus attīstības plānošanas sasaiste ar valdības darbu un valsts finansējumu sniedz stabilitāti un skaidri iezīmētu ceļu – uz kurieni valsts „dodas". Pirmos rezultātus par NAP2020 mērķu sasniegšanu mēs objektīvāk varēsim novērtēt pēc trim gadiem – 2017. gadā, kad jau būs īstenots nozīmīgs apjoms NAP2020 plānoto aktivitāšu un to īstenošanas rezultāti atspoguļosies arī NAP2020 stratēģisko indikatoru rādītājos.

2014. gadā tika uzsāktas aptuveni 85% no tām NAP2020 darbībām, kam sākotnēji bija paredzēts finansējums no valsts budžeta. Valsts budžeta NAP2020 īstenošanai noteiktais finanšu apjoms 2014.–2016. gadam kopumā sastāda 726.6 miljonus eiro sadalījumā pa trim prioritātēm: tautsaimniecības izaugsme – 300.9 miljoni eiro, izaugsmi atbalstošas teritorijas – 284.4 miljoni eiro un cilvēka drošumspēja – 141.3 miljoni eiro, neieskaitot valsts budžeta līdzfinansējumu ES fondiem. Aprēķinā ietilpst ne tikai valsts budžeta piešķirtais finansējums, bet arī finansējuma apjoms, piešķirot nodokļu atlaides un neapliekot ienākumus ar nodokli, noteiktu politikas mērķu sasniegšanai (demogrāfijas veicināšana, ienākumu nevienlīdzības mazināšana, ieguldījumi uzņēmējdarbībā, pētniecībā un attīstībā u.c.).

Attiecībā uz ES fondu finansējumu attīstības plānošanas sistēmas likums paredz, ka ES politikas instrumentu plānošanas dokumentos iekļaujamais saturs prioritāri jābalsta uz Nacionālajā attīstības plānā noteikto. Pusotra gada garumā Finanšu ministrijas vadībā veiktās sarunas un darbs pie ES investīcijas fondu plānošanas dokumentu sagatavošanas noslēdzās, procesā piedaloties arī Pārresoru koordinācijas centram (PKC) kā atbildīgajai institūcijai par NAP2020. 2014. gada 20. jūnijā Eiropas Komisija apstiprināja Partnerības līgumu ES investīciju fondiem 2014.–2020. gadu periodam un 2014. gada 11. novembrī tika apstiprināta darbības programma „Izaugsmei un nodarbinātībai", kuras ietvaros Latvijai būs pieejams 4.4 miljardu EUR liels finansējums NAP2020 izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Tuvākais NAP2020 un Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (Latvija 2030) īstenošanas novērtējums būs pieejams 2015. gadā, galvenokārt, ar mērķi pārbaudīt Latvija 2030 mērķu un sasniedzamo rezultātu īstenošanas apmēru un identificēt jomas, kurās nav uzsākta darbība vai nepieciešama padziļināta izpēte, kā arī sagatavot priekšlikumus par iespējamām izmaiņām valsts attīstības plānošanas dokumentos un valsts budžeta politikas īstenošanā. Paredzēts, ka Ministru prezidente ziņojumu par NAP2020 un Latvija 2030 īstenošanu iesniegs Saeimā līdz 2015. gada 5. augustam.

Jūs varat sekot līdzi NAP2020 īstenošanas procesam un uzraudzībai PKC mājaslapā: www.pkc.gov.lv.

# RISKA VADĪBA

Risku pārvaldīšana ir viens no Pārresoru koordinācijas centra (PKC) stratēģiskās vadības elementiem, balstoties pārliecībā, ka veiksmīga iestādes darbība – tās funkciju īstenošana, sadarbības veidošana un mērķu sasniegšana – ir tieši atkarīga no risku pārvaldīšanas efektivitātes. PKC savā darbībā ir pakļauts dažādiem riskiem. Nozīmīgākie riski, ar ko saskaras PKC ir: nevienmērīgs darba apjoms un komunikatīvais risks.

Ar risku vadību PKC saprot – potenciālo risku noteikšanu, novērtējumu un kontroli, lai izveidotu preventīvu un proaktīvu risku pārvaldīšanas un kontroles vidi.

Risku vadības process ietver būtiskāko risku noteikšanu un novērtēšanu un darbības, kas vērstas uz šo risku iespējamu novēršanu un ietekmes mazināšanu attiecībā uz iestādi. Savā darbībā PKC cenšas saglabāt iespējami zemāko riska līmeni, vienlaikus tiecoties nepārsniegt saprātīgu izmaksu līmeni.

Atbilstoši 2013. gadā novērtētajiem būtiskākajiem riskiem, ar ko saskaras PKC – nevienmērīgs darba apjoms, kadru mainības risks un komunikatīvais risks, 2014. gadā īstenoti konkrēti pasākumi šo risku mazināšanai.

## Darba apjoms un cilvēkresursi

Lai īstenotu dotās funkcijas, PKC ir nepieciešami augsti kvalificēti darbinieki – eksperti ar dziļām, specifiskām zināšanām un praktisku pieredzi savā jomā. 2013. gadā riska vadības ietvaros tika identificēts, ka kopējais darbinieku skaits PKC ir minimālais nepieciešamais, lai varētu īstenot iestādes pašreizējās funkcijas, taču nav veiktspējas kapacitātes rezervju.

Darba slodze PKC ir mainīga un bieži intensīva, nereti saņemot specifiskus PKC kompetencē neesošus vai īsos termiņos veicamus uzdevumus, kas prasa augstu cilvēkresursu koncentrēšanu, darba pārdalīšanu un psiholoģisko izturību.

Nevienmērīga darba apjoma risks 2014. gadā ir risināts:

- Attīstot darbiniekos universālas kompetences un nodrošinot efektīvu un regulāru iekšējās informācijas apriti.
- Attīstot darba modeli, kas ļauj kolēģiem orientēties vienam otra pienākumos un pēc nepieciešamības pārņemt otra darbu, nodrošinot profesionālu gala rezultātu.

2013. gadā darbinieku kadru mainība PKC bija 40%. Taču 2014. gadā neviens nodarbinātais darba tiesiskās vai civildienesta attiecības ar PKC neizbeidza.

Atbilstoši ikgadēji veiktajai darbinieku apmierinātības ar darbu aptaujai, 2014. gada rezultāti rāda, ka 10 no 11 PKC darbiniekiem piekristu atkārtotam darba piedāvājumam PKC, tāds pats skaits darbinieku arī pozitīvi novērtē iespējas apvienot darbu un privāto dzīvi.

Kadru mainības riska ietekmes mazināšanai 2014. gadā proaktīvi veikti šādi pasākumi:

- Pārskatīta un uzlabota kopējā atalgojuma politika, lai nodrošinātu esošajiem darbiniekiem konkurētspējīgu un motivējošu atalgojumu valsts pārvaldē.
- Konkursa atlases kārtībā darbā pieņemti divi nodarbinātie, papildinot PKC intelektuālo resursu un ļaujot aptvert esošo nozaru politiku loku padziļinātākā līmenī, kā arī sniedzot ieguldījumu virzībā uz valsts attīstības mērķu sasniegšanu.

## Komunikācija un sadarbība

Komunikatīvais risks ir kvantitatīvi grūti izmērāms risks, tomēr tā radītās sekas un zaudējumi var būt nozīmīgi gan uz iestādes tēlu, gan sekojoši tās darbību – funkciju izpildi un mērķu sasniegšanu. Komunikācijas riska pārvaldīšanai PKC ir izstrādāts iekšējais normatīvais dokuments „PKC Sabiedrisko attiecību stratēģija", kas tiek pārskatīts ne retāk kā reizi gadā, nodrošinot tā aktualitāti.

PKC esot valsts pārvaldē kopš 2011. gada decembra, tas sevi ir pierādījis caur paveiktajiem darbiem un sniegtās ekspertīzes kvalitāti, uzlabojot valsts attīstības plānošanu, veidojot atklātu dialogu ar sabiedrību un koordinējot vairāku būtisku strukturālo reformu īstenošanu valstī.

Atbilstoši PKC darbības funkcijām un to tiešajām mērķauditorijām, var teikt, ka 2014. gadā PKC atpazīstamība centra tiešo auditoriju acīs ir augusi, vienlaikus stiprinot PKC lomu valdības lēmumu pieņemšanā un ar valsts attīstību saistītu aktuālu diskusiju iesaistē.

Tomēr neatsverama ir arī PKC darbības un darba rezultāta objektīva interpretācija publiskajā telpā un iesaistīto pušu skatījumā, kam ir liela nozīme centra reputatīvā tēla veidošanā un turpmākas sadarbības organizēšanā valsts attīstības mērķu labā. Tādēļ PKC regulāri informē gan sadarbības partnerus, gan žurnālistus un sabiedrību par savu darbu, uzturot atklātu dialogu ar Latvijas iedzīvotājiem, t.sk. izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sniegtās iespējas. PKC pastāvīgi aktualizē un regulāri ievieto informāciju PKC mājaslapā: http://www.pkc.gov.lv, veido saziņu ar iedzīvotājiem un sadarbības partneriem sociālajos tīklos, tostarp twitter: @NAP2020, tiekas ar žurnālistiem un atbild uz iedzīvotājus interesējošiem jautājumiem, kā arī iniciē un organizē tikšanās un diskusijas attīstības plānošanā iesaistītajām pusēm – politikas plānotājiem, politiķiem, NVO un sadarbības partneriem, sociālajiem partneriem u.c.

# FINANŠU RESURSI UN PKC DARBĪBAS REZULTĀTI

## FINANSĒJUMS PKC DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Pārresoru koordinācijas centra (PKC) valsts budžeta programmu daļa ietver finanšu izdevumu segšanu PKC darbības virzienu īstenošanai (skat. 1. tabulu).

| Nr. p. k. | Darbības virziens |
|---|---|
| **1.** | **Valsts attīstības plānošanas dokumentu koordinācija un ieviešana** |
| **2.** | **Valsts attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas uzraudzība un novērtēšana** |
| **3.** | **Ministru prezidenta un Ministru kabineta dotie uzdevumi** |

Tabula Nr. 1 [Valsts finansējums PKC darbības virzieniem]

2014. gadam valsts budžeta programmu un apakšprogrammas finansējums PKC izdevumu segšanai bija plānots 559 317 eiro apmērā. Racionāli un taupīgi izlietojot valsts budžeta izdevumus, plānoto izdevumu izpilde gada beigās bija 532 154 eiro jeb 95,1% no plānotā. Valsts budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā (EUR) atspoguļots Tabulā Nr. 2.

| Programmu (apakšprogrammu) nosaukums un kods | **Izdevumu 2014.gada plāns, EUR** | **Izdevumu 2014.gada izpilde (naudas plūsma), EUR** | **Plāna izpilde, %** |
|---|---|---|---|
| Pārresoru koordinācijas centrs kopā: **Programma 01.00.00 "Pārresoru koordinācijas centa darbības nodrošināšana"** | 559 317 | 532 154 | 95,1 |

Tabula Nr. 2 [valsts budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā, EUR]

Īstenojot atbildīgu budžeta līdzekļu pārvaldību, PKC nav papildu štata vietas atsevišķu atbalsta funkciju veikšanai, t.sk. grāmatvedības, informācijas tehnoloģiju, personālvadības un telekomunikācijas jomā. PKC darbībai nepieciešamās atbalsta funkcijas nodrošina Valsts kanceleja, pamatojoties uz 2012. gada 9. oktobrī noslēgto Valsts kancelejas un PKC starpresoru vienošanos par atbalsta funkciju nodrošināšanu.

## ĪSTENOTO BUDŽETA PROGRAMMU ANALĪZE

Programmas "Pārresoru koordinācijas centra darbības nodrošināšana" mērķis ir nodrošināt attīstības plānošanas sistēmas darbību atbilstoši Attīstības plānošanas sistēmas likumā noteiktajai kārtībai un hierarhijai, t.sk. nodrošinot plānošanas dokumentu savstarpējo saskaņotību un atbilstību hierarhiski augstākajos plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem. Programmas ietvaros īstenotas PKC pamatfunkcijas un nodrošināta tām papildu deleģēto funkciju izpilde 532,2 tūkst. eiro apmērā jeb 95,1 % no kopējā plānotā apjoma.

Detalizēts PKC paveikto uzdevumu un darbības rezultātu izklāsts par 2014. gadu skatāms gada pārskata sadaļā „PKC prioritātes un stratēģisko mērķu izpilde 2014. gadā.

# PKC ĪSTENOTĀS REFORMAS 2014. GADĀ

2014. gadā Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) turpināja darbu pie vairākām iepriekšējos gados iesāktām reformām, koordinējot to tālāku virzību līdz plānoto pārmaiņu ieviešanai praksē.

## VALSTS KAPITĀLSABIEDRĪBU PĀRVALDĪBAS REFORMA

Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas mērķis ir palielināt valsts īpašumā esošo kapitālsabiedrību ienesīgumu un vērtību un uzlabot to pārvaldes caurskatāmību.

Līdz ar Ministru prezidenta 2012. gada 19. jūnija rīkojumu tika izveidota darba grupa PKC vadībā, kura līdz 2013. gada jūnijam ir apkopojusi un izvērtējusi informāciju par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās. Kopumā tika izvērtēta 251 reģistrēta kapitālsabiedrība, kurā valstij uz 2013. gada 31. martu ir tieša vai netieša ietekme. Izvērtēšanas rezultātā tika sagatavotas rekomendācijas par ieteicamajām izmaiņām valsts kapitālsabiedrību pārvaldībā, ietverot gan rekomendācijas attiecībā uz valsts līdzdalības nepieciešamību, to juridisko statusu un iespējamo kapitāla daļu turētāju katrā no kapitālsabiedrībām, gan rekomendācijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldības pilnveidošanai, tai skaitā nepieciešamību izveidot Valsts kapitāla daļu pārvaldības institūciju.

2014. gadā virkne ministriju, izvērtējot darba grupas sniegtās rekomendācijas, sagatavoja priekšlikumus turpmākai rīcībai attiecībā uz kapitālsabiedrību statusu, par kuru turpmāko virzību izskatīšanai Ministru kabinetā un atbilstību darba grupas rekomendācijām PKC sniedza atzinumus Ministru prezidentam un Ministru kabinetam.

2014. gada 16. oktobrī tika pieņemts un līdz ar 2015. gada 1. janvāri stājas spēkā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, kas paredz noteikt valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūciju. 2014. gadā PKC turpināja koordinēt valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas virzību, paredzot, ka 2015. gadā šo uzdevumu pārņems valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcija.

Sniedzot iespēju sabiedrībai novērtēt valsts kapitālsabiedrību pārvaldības efektivitāti un valsts uzņēmumu aktīvu vērtības un pelnītspējas izmaiņas laika gaitā, PKC 2014. gadā sagatavoja valsts kapitālsabiedrību aktīvu vērtības un peļņas un zaudējumu pārskatu. Informācija apkopo valsts kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību, kurās valstij pieder vairāk kā 50 procenti daļu (akciju), aktīvu vērtības un peļņas un zaudējumu pārskatu laika posmā no 2009.–2012. gadam, balstoties uz ministriju sniegtajiem un SIA „Lursoft" pieejamajiem datiem.

Sadarbībā ar valsts institūcijām un SIA „Lursoft", PKC ir arī aktualizējis informāciju par valstij, valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošā ietekmē esošajām kapitālsabiedrībām piederošām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām.

Minētie pārskati un detalizēta informācija par valsts kapitālsabiedrību reformu pieejama PKC mājaslapā, sadaļā – Darba grupas: http://goo.gl/J8bNW3.

## PSIHOLOGU PROFESIONĀLĀS DARBĪBAS REGULĒJUMA IZSTRĀDE

Ar Ministru prezidenta 2013. gada 4. aprīļa rīkojumu Nr. 117 PKC vadībā tika izveidota darba grupa, kurai tika uzdots izstrādāt ziņojumu, kas apzinātu problēmas, saistītas ar psiholoģiskās palīdzības pakalpojumu sniegšanu un saņemšanu. Darba grupai arī jāsniedz izvērtējums problēmu iespējamajiem risinājumiem.

Ministru kabineta 2014. gada 11. februāra sēdē tika pieņemts zināšanai PKC iesniegtais informatīvais ziņojums par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību un atbalstīts lēmums PKC sagatavot likumprojektu „Psihologu profesionālās darbības likums", kas sakārtotu psihologu profesionālās darbības jomu valstī, nodrošinot kvalitātes standartus atbilstoši cilvēku vajadzībām.

Likumprojekta „Psihologu profesionālās darbības likums" izstrādes nepieciešamību nosaka informatīvajā ziņojumā konstatētās problēmas saistībā ar psihologu profesionālo pakalpojumu sniegšanu, kas ietekmē psihologu pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Būtiskākie identificētie šķēršļi kvalitatīvu pakalpojumu saņemšanā: nav noteikti psiholoģiskās izpētes atzinumu standarti, nav noteiktas vienotas izglītības un profesionālās kvalifikācijas minimālās prasības praktizējošiem psihologiem, nav izveidota vienota sertifikācijas sistēma, psihologu darbības pamatprincipi, prasības supervīzijai, pakalpojuma sniedzēja un saņēmēja tiesības un pienākumi, kā arī psihologam pieejamās informācijas aizsardzības un konfidencialitātes nosacījumi.

Izstrādājot ziņojumu par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību un gatavojot likumprojektu, tika apzināta problemātika vairākās psihologu specializācijas jomās: izglītības un skolu psiholoģija, darba un organizāciju psiholoģija, klīniskā un veselības psiholoģija, juridiskā psiholoģija un konsultāciju psiholoģija. Sadarbībā ar psiholoģijas jomā strādājošajām Latvijas nevalstiskajām organizācijām un atbilstoši Eiropas Psihologu Asociāciju Federācijas rekomendācijām un ieteikumiem, PKC izstrādāja likumprojektu un iesniedza to izskatīšanai Ministru kabinetā.

PKC sagatavotais likumprojekts „Psihologu likums" tika pieņemts Ministru kabineta 2014. gada 15. jūlija sēdē un iesniegts Saeimai tālākai izskatīšanai.

Papildus informācija par PKC vadītās darba grupas izstrādāto ziņojumu un sagatavoto likumprojektu pieejama PKC mājaslapā, sadaļā – Darba grupas: http://goo.gl/gRKDy2.

## SABIEDRISKAJĀ TRANSPORTĀ PĀRVADĀTO PERSONU UZSKAITES UN IDENTIFICĒŠANAS SISTĒMAS PILNVEIDE

Lai nodrošinātu iedzīvotājiem ērtu, mūsdienīgu un ilgtspējīgu sabiedriskā transporta pasažieru uzskaites sistēmu, tās uzlabošanas priekšlikumu izstrādei tika izveidota darba grupa PKC vadībā. Darba grupas mērķis ir uzlabot sabiedriskajā transportā pārvadāto personu uzskaites un identificēšanas sistēmu, veidojot to ērti un ekonomiski pieejamu dažādiem sistēmas lietotājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Darba grupas priekšlikums – ieviest elektronisku sistēmu sabiedriskā transporta pasažieru reģistrēšanai un brauciena apmaksai – ir mūsdienīgs un starptautiski atzīts risinājums daudzās attīstītās valstīs Eiropā un citviet pasaulē. Sistēmas ieviešana būtiski samazinās saistītos riskus ar fiziskas naudas apriti, nodokļu un grāmatvedības uzskaiti, kā arī veicinās ēnu ekonomikas apkarošanu.

Latvijā plānots pilnveidot esošo sabiedriskā transporta pasažieru uzskaites sistēmu, pārejot uz elektronisku sistēmu, sākot no 2017. gada, un sākotnēji to attiecinot uz personām ar I un II grupas invaliditāti, bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, kā arī politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem. Sistēmas ieviešanas rezultātā tiks atvieglota minēto pasažieru reģistrēšanās sabiedriskajā transportā, nodrošinot tiem iespējas viegli un arī turpmāk bez maksas pārvietoties visā Latvijas teritorijā.

Jaunā sistēma nodrošinās, ka valsts turpmāk nefinansē „pa tiešo" pakalpojumu sniedzēju, bet gan apmaksā konkrētus iedzīvotāja braucienus. Līdz ar jaunās elektroniskās braucienu reģistrācijas un norēķinu sistēmas ieviešanu tiks novērstas krāpnieciskas iespējas ar „0" biļetēm. Jaunā sistēma ļaus precīzi identificēt pasažieru skaitu, kas izmanto sabiedrisko transportu, tādējādi nodrošinot atklātu, godīgu un precīzu valsts līdzekļu pārdali konkrētu braucienu finansēšanai. Pēc Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācijas aprēķiniem jaunās sistēmas ieviešana un krāpniecisku darbību izskaušana ļaus ietaupīt valsts līdzekļus, kas pēc sākotnējas analīzes veido aptuveni piecus miljonus eiro ietaupījumu.

Līdzšinējā sistēma, kuras ietvaros pasažieris, uzrādot atvieglojuma saņemšanai derīgu personas apliecību pie vadītāja vai biļešu kasēs, saņem „0" biļeti, izbeigs savu darbību ar 2017. gada 1. Janvāri. Līdz ar jaunās sistēmas stāšanos spēkā tie iedzīvotāji, kam pienākas valsts garantēti atvieglojumi, tos turpmāk saņems, izmantojot bez maksas izsniegtu norēķinu iestādes sīkmaksājumu karti. Minēto pasažieru norēķinu kontā nav jābūt naudai, lai reģistrētu savu braucienu un izmantotu sabiedrisko transportu bez maksas.

Viens no būtiskiem uzlabojumiem iedzīvotājiem, kas saņem valsts garantētos atvieglojumus un pārvietojas ar sabiedrisko transportu bez maksas, būs personu sociāla statusa neizpaušana publiski – ne sabiedriskajā transportā, nedz biļešu tirdzniecības un klientu apkalpošanas vietās, turpmāk vairs neuzrādot savu apliecību. Turpmāk norēķinu iestāžu izsniegtā karte, ja uz tās ir personas fotogrāfija, būs vienīgais identifikācijas līdzeklis, kas pasažierim būs jānēsā līdzi, lai reģistrētu braucienu sabiedriskajā transportā visā Latvijas teritorijā. Ja atvieglojuma saņēmējs izvēlēsies sīkmaksājumu karti bez fotogrāfijas, tad pēc sabiedriskā transporta kontroles pieprasījuma šim pasažieriem būs jāuzrāda atvieglojumu apstiprinoša apliecība vai likumā noteikts personas identitāti apliecinošs dokuments.

Vidējā termiņā paredzēts, ka sistēma tiks pielāgota un nodrošinās bezskaidras naudas norēķinu iespējas sabiedriskajā transportā arī pasažieriem, kas paši apmaksā braukšanu tajā – visā Latvijas teritorijā visos sabiedriskā transporta veidos –, tādējādi atvieglojot transporta pakalpojumu izmantošanu ne tikai Latvijas iedzīvotājiem, bet arī ārvalstu viesiem. Tuvāko piecu gadu laikā, atbilstoši starptautisko karšu organizāciju *VISA* un *MasterCard* publiskotajiem dokumentiem, visas banku izsniegtās kartes būs nomainītas uz jaunām kartēm – pielāgotām sīkmaksājumu kartes funkcionalitātei, tā ļaujot ikvienam pasažierim norēķināties ar personīgu bankas izsniegtu norēķinu karti par braucienu sabiedriskajā transportā.

Plašāka informācija par sabiedriskā transporta elektroniskās uzskaites un norēķinu sistēmas ieviešanu un darba grupas darbu pieejama PKC mājaslapā, sadaļā – Darba grupas: http://goo.gl/pQKikC.

# PERSONĀLS

## PKC PERSONĀLS UN KOMPETENCES JOMAS

2014. gada nogalē Pārresoru koordinācijas centrā (PKC) bija 18 amata vietas, no tām – 13 ierēdņu un piecas darbinieku amata vietas. Faktiski 2014. gadā bija nodarbināti 12 ierēdņi un pieci darbinieki. 2014. gadā (tāpat kā 2013. gadā) kolektīvam pievienojās divi nodarbinātie, kuri tika iecelti amatos konkursu kārtībā, rūpīgā atlasē izvērtējot viņu izglītības atbilstību, profesionālo pieredzi un iegūto kvalifikāciju, kā arī spēju piedāvāt jaunus risinājumus veicamo pienākumu ietvaros.

2014. gadā neviens nodarbinātais darba tiesiskās vai civildienesta attiecības ar PKC neizbeidza.

Visiem PKC nodarbinātājiem ir augstākā izglītība. Diviem darbiniekiem ir iegūts bakalaura grāds, 13 darbinieki ir ieguvuši maģistra grādu, viens darbinieks ir ieguvis doktora grādu un viens doktora kandidāta grādu. PKC personāla vidējais vecums ir 38 gadi. Lielāko daļu sastāda nodarbinātie vecumā no 30 līdz 40 gadiem. No 2014. gadā iestādē strādājošajiem 13 bija sievietes un četri – vīrieši.

Ikvienam PKC darbiniekam ir noteikta atbildība par konkrētu politikas jomu ekspertīzi atbilstoši ministriju politikas jomām. Lai nodrošinātu darba procesa nepārtrauktību, ir veikta atbildības sadale, kas darbinieka slimības vai cita veida prombūtnes laikā nodrošina ekspertīzes veikšanu ("dubliera funkcija").

Jūs varat iepazīties ar PKC kolektīvu un tā darbinieku atbildības jomām PKC mājaslapā sadaļā PKC – Darbinieki – http://www.pkc.gov.lv/en/par-pkc/darbinieki

## PERSONĀLA DARBA KVALITĀTES PAAUGSTINĀŠANA

Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas 2014. gada laikā tika pilnveidotas dažādos Valsts administrācijas skolas, Latvijas Universitātes, SIA „Datakom", Rīgas Ekonomikas augstskolas, Valsts kancelejas administrētā Eiropas Sociālā fonda projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē" ietvaros un citu institūciju organizētajos semināros, kursos un apmācībās.

2014. gadā darbinieki pilnveidoja savas zināšanas organizāciju stratēģiju izstrādē, politikā, sociālā dialoga veidošanā un cilvēkresursu vadībā, kā arī dokumentu pārvaldībā, datu apstrādē un analīzē un publisko iepirkumu konkursu organizēšanā.

Liela nozīme nodarbināto kvalifikācijas līmeņa celšanā ir pieredzes un informācijas apmaiņai ar citu valstu institūcijām valsts pārvaldes jomā. 2014. gada laikā darbinieki devās pieredzes apmaiņas un profesionālās pilnveides komandējumos, lai piedalītos semināros, forumos un konferencēs Turcijas Republikā, Igaunijas Republikā, Itālijas Republikā, Francijas Republikā un Luksemburgas Lielhercogistē.

Arī turpmāk plānots atbalstīt nodarbināto profesionālās izaugsmes centienus, pilnveidojot darbinieku kompetences un profesionālās iemaņas, lai nodrošinātu augsti kvalificēta un motivēta kolektīva darbību PKC kopējo mērķu sasniegšanā.

# KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

## SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS NOZĪME POLITIKAS PLĀNOŠANĀ

Īstenojot demokrātisku, stabilu un sociāli atbildīgu attīstības plānošanas politiku, Pārresoru koordinācijas centram (PKC) ir būtiski nodrošināt iespēju ikvienam sabiedrības pārstāvim iesaistīties politikas veidošanas procesā. Lai to īstenotu, PKC ir atvērts sadarbībai ar nevalstiskajām organizācijām (NVO), dažādām institūcijām un sabiedrības grupām, aicinot tās piedalīties centra organizētajās diskusijās.

Iedzīvotājiem skaidri saprotama un līdzdalībai atvērta attīstības plānošanas sistēma sniedz pozitīvu atbalstu sabiedrības izpratnei par valsts pārvaldes un valdības darbu, tādējādi stiprinot cilvēku uzticību godīgiem un atbildīgiem valsts pārvaldes darbiniekiem un amatpersonām. PKC ir svarīgi sniegt iedzīvotājiem pilnvērtīgu informāciju par sabiedrības līdzdalības iespējām, veicinot ikviena cilvēka izpratni par politikas plānošanas procesu valstī un pieņemto lēmumu savstarpējo mijiedarbību un pēctecību.

Paaugstinot atsevišķu cilvēku un rezultātā visas sabiedrības kopējās zināšanas par politiskajiem un sociāli ekonomiskajiem procesiem valstī, mēs stiprinām pilsoniski aktīvu sabiedrību, kas mērķtiecīgi iesaistās valdības lēmumu pieņemšanas procesā un politiskajā dienas kārtībā, izmantojot visefektīvākos kanālus šim nolūkam. PKC atbalsta vienotas, iedzīvotājiem saprotamas un uz sabiedrības labklājību orientētas politikas īstenošanu, kas paredz regulāru un atklātu saziņu ar iedzīvotājiem. Komunikācijā ar iedzīvotājiem PKC cenšas vairot cilvēku izpratni par savu lomu un ietekmi politikas plānošanas procesā, kā arī sekmēt efektīvu mijiedarbību, lai ikviens sabiedrības pārstāvis apzinātos savu vērtību un ieguldījumu kopēja rezultāta - valsts attīstības labā - sasniegšanā.

## PASĀKUMI SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANAI UN INFORMĒŠANAI

### „Atpakaļ uz skolu 2014”

No 2014. gada 15. aprīļa līdz 15. maijam norisinājās ikgadējā izglītības iestāžu akcija „Atpakaļ uz skolu 2014", kuras ietvaros PKC ekspertes Dita Erna Sīle un Alise Vītola apmeklēja Rīgas Valsts 2. ģimnāziju, Rīgas 22. vidusskolu un Rīgas 21. vidusskolu, daloties ar zināšanām un pieredzi par skolēnus interesējošiem Eiropas Savienības jautājumiem.

2014. gada akcijas aktuālās tēmas bija Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta, Eiropas Parlamenta vēlēšanas, Latvijas 10 gadi Eiropas Savienībā, Latvijas prezidentūra ES Padomē 2015. gadā, kā arī citi ar Eiropas Savienību saistīti jautājumi, par kuriem skolēni varēja uzdot jautājumus un lūgt plašāku izklāstu, pielāgojot vieslekcijas saturu individuālām skolēnu zināšanām un ieinteresētībai.

### Kultūras diena – Kultūras vidusskolā

PKC vadītāja vietniece un Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Rudīte Osvalde 2014. gada oktobrī viesojās Kultūras vidusskolā, stāstot audzēkņiem par lietišķo etiķeti personas tēla veidošanā, saziņā ar citiem un uzvedības manierēs un šo aspektu nozīmi, veidojot karjeru.

### Līdzdalība normatīvo aktu izstrādē

2014. gada 3. jūlijā PKC Valsts sekretāru sanāksmē (pirmais posms tiesību aktu saskaņošanas procesā un tālākā virzībā izskatīšanai valdībā) izsludināja grozījumus Ministru kabineta 2009. gada 7. aprīļa noteikumos Nr. 300 „Ministru kabineta kārtības rullis" un iesniedza Ministru kabineta noteikumu projektu „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi", aicinot iedzīvotājus paust savu viedokli divu nedēļu laikā.

Šo tiesību aktu mērķis ir uzlabot attīstības plānošanu valstī, nodrošinot valdības darba ciešāku sasaisti ar valsts attīstības ilgtermiņa plānošanu un Ministru kabineta lietu pārņemšanas pilnveidi, lai nodrošinātu valdības darba nepārtrauktību. Vienlaikus tiesību akti paredz uzlabot plānošanas sistēmas darbību un politikas plānošanas dokumentu kvalitāti, nosakot stingrākas prasības attīstības plānošanas dokumentu savstarpējai saturiskai sasaistei un pilnveidojot normatīvo regulējumu attiecībā uz politikas plānošanas dokumentu veidiem, apjomu, to saturu un ietekmes novērtēšanas veikšanas kārtību.

Tiesību akti tika saskaņoti, un grozījumi apstiprināti Ministru kabinetā.

Vairāk par sabiedrības līdzdalības nozīmi un iedzīvotāju iesaistes iespējām politikas plānošanā un aktuālo normatīvo aktu izstrādē Jūs varat uzzināt PKC mājaslapā – sadaļā „Sabiedrības līdzdalība":

http://www.pkc.gov.lv/sabiedr%C4%ABbas-l%C4%ABdzdal%C4%ABba

## SADARBĪBA AR IESAISTĪTAJĀM PUSĒM

### Sadarbība ar politikas plānotājiem un ekspertiem

2014. gadā PKC ir izveidojis diskusiju platformu, kas ietver regulāras tikšanās ar ministriju politikas plānotājiem, lai veicinātu starpnozaru plānošanu un nodrošinātu dialogu ar politikas plānotājiem vienotas attīstības plānošanas stiprināšanai Latvijā.

PKC informēja plānotājus par 2014. gadā paredzētajiem uzlabojumiem plānošanas sistēmā, kā arī Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014.–2020. gadam (NAP2020) īstenošanas progresu un uzraudzību, kas iet roku rokā ar rīcībpolitikas plānošanu – ministrijām esot atbildīgām par konkrētu NAP2020 uzdevumu īstenošanu.

PKC pastāvīgi sniedz ministriju politikas plānotājiem nepieciešamo palīdzību plānošanas dokumentu izstrādē un nodrošina konsultatīvu atbalstu katrā konkrētajā gadījumā. PKC arī regulāri seko līdzi visu ministriju izstrādāto politikas plānošanas dokumentu kvalitātei un lietderībai, vērtējot to sasaisti ar NAP2020 un citiem attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī pieejamo fiskālo telpu.

Papildus – PKC ir aizsācis „apaļā galda" diskusiju ciklu par vienu no NAP2020 prioritātēm – cilvēka drošumspēju, pulcējot pieredzes apmaiņai gan nozaru politikas plānotājus, gan arī drošumspējas ekspertus no Latvijas un ārvalstīm. Diskusijas mērķis ir radīt iespēju politikas plānotājiem un ekspertiem savstarpēji apmainīties ar informāciju, kas var noderēt turpmāk, plānojot uz sabiedrības labklājību vērstu attīstības politiku.

2014. gadā apritot 10 gadiem, kopš Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, domnīca „Providus" izstrādāja pētījumu: „Latvijas 10 gadi Eiropas Savienībā: sabiedrības noskaņojums un lēmumu pieņemšana", sniedzot eksperta ieguldījumu ziņojuma tapšanā un piedaloties intervijā arī PKC konsultantei Ditai Ernai Sīlei.

## Sadarbība ar pašvaldībām un plānošanas reģioniem

Viens no Pārresoru koordinācijas centra (PKC) uzdevumiem ir īstenot vienotas attīstības plānošanas sistēmas iedzīvināšanu praksē, nodrošinot tās koordināciju un saskaņotību visos plānošanas līmeņos – nacionālā, reģionālā un vietējā –, un veicinot sadarbību starp visām plānošanā iesaistītajām pusēm – publisko, privāto un nevalstisko sektoru kā organizētu aktīvās sabiedrības daļu.

2014. gada 28. martā PKC konsultante Alise Vītola piedalījās diskusijā "Rīgas kā galvaspilsētas loma valsts attīstībā", diskutējot par saprātīgu valsts funkciju decentralizāciju.

2014. gada 15.–16. maijā PKC pārstāvji viesojās Daugavpilī, piedaloties konferencē „Latgale - izaicinājumi un iespējas" un Austrumbaltijas biznesa forumā, kas uzņēma 438 viesus no 10 valstīm. 24. novembrī PKC sniedza prezentāciju forumā "Domā un radi" Talsu novada Jaunpagastā. 5. decembrī PKC piedalījās konferencē „Vidzeme – izcila vieta radošam un digitālam darbam" Cēsīs, uzsverot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lomu nodarbinātības veicināšanā lauku reģionos. Savukārt 16. decembrī PKC pārstāvji tikās ar Rūjienas, Mazsalacas, Alojas un Naukšēnu novada pašvaldībām seminārā "Kas ir attālinātais darbs un ko tas var dot pašvaldībai, strādājošajiem un darba devējiem?", kas notika Rūjienas domē.

## Sadarbība ar nevalstisko sektoru un valdības sociālajiem un sadarbības partneriem

2014. gadā PKC piedalījies dažādos nevalstisko organizāciju (NVO) pasākumos un diskusijās, skaidrojot Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam (NAP2020) noteiktās valsts attīstības prioritātes, sniedzot novērtējumu valsts politikas un stratēģisko rādītāju virzībai pretim NAP2020 iekļautajiem mērķiem, kā arī uzsvēris, pierādījumos balstītas, ieguldījumu politikas stiprināšanas nepieciešamību Latvijā.

PKC vadība un darbinieki regulāri piedalās Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes darbā, lai sniegtu ieguldījumu efektīvā un sabiedrības interesēm atbilstošā valsts pārvaldes darbībā, nodrošinot pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos valsts pārvaldē – visos līmeņos un posmos, kā arī veicinot pilsoniskās sabiedrības attīstību.

PKC piedalās arī Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdēs un to pārstāvošo apakšpadomju sēdēs, nodrošinot iesaisti diskusijās starp valdību un valdības sociālajiem partneriem.

PKC pārstāvji piedalās un līdzdarbojas arī citās Ministru prezidenta padomēs un darba grupās, t.sk. Demogrāfisko lietu padomē, Garīgo lietu padomē, Finanšu sektora attīstības padomē, Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomē, Latvijas Nacionālajā sporta padomē, Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomē, kā arī Narkotiku kontroles un narkomānijas ierobežošanas koordinācijas padomē.

Būtiska lomu valsts attīstības plānošanā ir visas Latvijas teritorijas attīstībai un iedzīvotāju labklājībai, t.sk. nodarbinātības paaugstināšanai, nevienlīdzības mazināšanai un izglītības iespēju nodrošināšanai. Lai sasniegtu NAP2020 noteiktos mērķus un īstenotu PKC misiju, PKC eksperti iesaistās dažādās sadarbības formās un pasākumos, ko organizē NVO.

PKC pārstāvji aktīvi līdzdarbojās Latvijas Lauku kopienu parlamenta padomes darbā, gatavojoties 2. Latvijas Lauku kopienu parlamentam „Izaugsmes priekšnosacījumu

radīšana mazajās pilsētās un lauku reģionos" 2015. gada 3.–5. jūnijā. PKC arī iesaistījās biedrības "Latvijas platforma attīstības sadarbībai" 3. novembrī organizētajās diskusijās par ilgtspējīgs attīstības ietvaru pēc 2015. gada, kā arī piedalījās pirmajā Vislatvijas reģionālo uzņēmēju biedrību kongresā, kas notika Mārupē 2014. gada 7. novembrī.

## Sadarbība ar Saeimu

2014. gadā PKC ir strādājis ar divām valdībām, turpinot darbu ar 11. Saeimu un uzsākot sadarbību ar 12. Saeimu un tās komisijām.

2014. gada laikā PKC ir sadarbojies ar Ilgtspējīgas attīstības komisiju, Nacionālās drošības komisiju, Publisko izdevumu un revīzijas komisiju, Sociālo un darba lietu komisiju, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisiju, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, kā arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas Demogrāfijas lietu apakškomisiju.

PKC regulāri sniedz ekspertīzi un nodrošina analītisko resursu politiķiem lēmumu pieņemšanas procesā, piemēram, iepazīstinot Saeimas deputātus ar PKC iniciētā pētījuma „Tautas ataudzi ietekmējošo faktoru izpēte" gala ziņojuma rezultātiem, demogrāfijas rādītāju prognozēm un izmaiņām, kā arī sniedzot priekšlikumus rīcībai nozares politikas ietvaros, plānojot mērķtiecīgu virzību uz valsts attīstības mērķu sasniegšanu.

PKC labprāt iesaistās Saeimas komisiju darbā, deputātu organizētajos pasākumos un sēdēs, t.sk. informējot komisiju dalībniekus par PKC atbildībā esošo darba grupu sasniegtajam rezultātiem, tostarp par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas virzību un ar to saistītajiem jautājumiem, psihologu darbības regulējuma izstrādi un sabiedriskā transporta elektroniskas iedzīvotāju uzskaites un identificēšanas sistēmas izveides progresu.

# STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

## PIEREDZES APMAIŅA

2014. gada laikā PKC darbinieki piedalījās starptautiska līmeņa pieredzes apmaiņas programmās gan pašiem dodoties profesionālās pilnveides komandējumos, gan uzņemot ārvalstu delegācijas un amatpersonas Latvijā. PKC organizēja tikšanās un seminārus viesiem, kas galvenokārt pārstāv dažādu attīstības valstu valdības centrus un Ministru prezidenta birojus, sniedzot ieskatu nacionāla līmeņa plānošanas koordinācijā un uzraudzībā Latvijā. PKC dalījās savā pieredzē Latvijas Nacionālā attīstības plāna no 2014. – 2020. gadam (NAP2020) izstrādē un uzraudzībā, kā arī Latvijas valsts attīstības prioritāšu saskaņošanā iekšēja normatīvā regulējuma līmenī un starptautiskā mērogā – ar Eiropas Komisiju –, plānojot Eiropas Savienības līdzfinansējumu nacionālo mērķu sasniegšanas atbalstam.

PKC darbinieki piedalījās starptautiskos semināros, forumos un konferencēs Turcijas Republikā, Igaunijas Republikā, Itālijas Republikā, Francijas Republikā, Luksemburgas Lielhercogistē, Nīderlandes Karalistē un Dānijas Karalistē. 2014. gada laikā PKC darbinieki ir tikušies arī ar vairākiem Latvijas valsts starptautiskajiem sadarbības partneriem, t.sk. Lielbritānijas vēstnieci, attīstības plānošanas speciālistiem no Norvēģijas, reģionālās attīstības ekspertiem no Nīderlandes, Igaunijas un Somijas.

PKC eksperte Māra Sīmane 2014. gada decembrī piedalījās ekspertu seminārā par cilvēkdrošības attīstību Latvijā: „Human Security in Latvia", kas norisinājās Lielbritānijā, Braitonā, Saseksas Universitātes Attīstības studiju institūtā (*Institute of Development Studies, University of Sussex Library*). Latvijas valdība, plānojot vidēja termiņa valsts attīstību, mērķtiecīgi stiprina drošumspēju, iekļaujot to kā vienu no trim prioritātēm NAP2020. Cilvēka drošumspējas koncepts ir sociāla inovācija, ko izstrādājuši Latvijas zinātnieki, par to saņemot Apvienoto Nāciju Attīstības programmas balvu par ekselenci tautas attīstības inovāciju jomā. Cilvēka drošumspējas koncepta metodoloģiju ir izvērsusi Latvijas Universitātes zinātnieku grupa prof. Ž. Ozoliņas vadībā valsts pasūtīto pētījumu ietvaros.

Pēc Eiropas Komisijas pārstāvniecības Igaunijas Republikā uzaicinājuma PKC konsultante Dita Erna Sīle 2014. gada 5. decembrī piedalījās ekonomikas konferencē „Ekonomikas perspektīva un politikas izaicinājumi Baltijas valstīs", uzstājoties ar runu par ikgadējo Eiropas Savienības Padomes rekomendāciju stratēģijas „Eiropa 2020" ieviešanai Latvijā progresu un piedaloties paneļdiskusijā ar pārstāvjiem no pārējām Baltijas valstīm.

2015. gada martā un septembrī PKC eksperte Alise Vītola piedalījās mācību vizītēs Nīderlandē un Dānijā, iepazīstoties ar attālinātā darba centru radītajām iespējām nodarbinātības veicināšanai lauku reģionos. Savukārt oktobrī Alise Vītola piedalījās konferencē "Attālinātais darbs – jaunas iespējas reģioniem", vadot diskusiju par attālinātā darba iespējām Latvijā.

## SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

PKC savas darbības ietvaros cenšas īstenot sociāli atbildīgu politiku: gan attiecībā pret darbiniekiem un sadarbības partneriem, gan – sabiedrību un apkārtējo vidi.

### Darbinieki

PKC rūpējas par darbinieku darba vides kvalitāti, nodrošinot tiem dažādas attīstības iespējas un sociālās aizsardzības iespējas. Pēc pārbaudes laika ikviens darbinieks (līdz ar tekošā vai nākamā gada jūniju) saņem veselības apdrošināšanas polisi, kas sniedz iespēju saņemt pilnībā vai daļēji apmaksātus ārstniecības pakalpojumus stacionārās un ambulatorās aprūpes formā.

Ikdienā ikviens darbinieks ir nodrošināts ar darba telpām un darbam nepieciešamo tehnisko aprīkojumu.

PKC rūpējas par darbinieku darba drošību, pastāvīgi sadarbojoties ar Ministru kabineta tehnisko un informācijas tehnoloģiju departamentu, kā arī Ministru kabineta apsardzi. Ik gadu PKC darba telpās tiek veikta darba vietu drošības pārbaude, telpu ugunsdrošības pārbaude, kā arī pieejamo elektrotehnisko ierīču drošības pārbaude un nepieciešamās apmācības drošības nolūkos. Ikdienā Valsts kancelejas Tehniskā nodrošinājuma departaments rūpējas par datu drošību un savlaicīgi informē PKC darbiniekus par iespējamiem kiberdrošības apdraudējumiem.

PKC darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu un nodrošina saviem darbiniekiem stabilas darba attiecības, sniedzot drošības sajūtu un pārliecību par rītdienu – sociālo garantiju veidā, kā arī iespēju savienot privāto dzīvi ar darbu, izņēmuma gadījumos strādājot attālināti (piemēram, rūpējoties par mazuli vai vecu cilvēku, slimības gadījumā, u.c.).

### Vide

PKC ciena dabu un vidi, kurā mēs ikviens dzīvojam un kuras priekšrocības baudām. PKC darbinieki ievēro sociāli atbildīgu rīcību pret darbavietu (iestādes telpas), kolēģiem un apkārtējo vidi ikvienā veidā. PKC iekšējais darba process pēc iespējas tiek nodrošināts, izmantojot tiešo komunikāciju vai dokumentu elektroniskās aprites iespējas. Sadarbībā ar citām iestādēm, kad iespējams, PKC izmanto e-paraksta formu (aizstājot dokumentu drukāšanu un pasta sūtījumus). PKC darbinieki ikdienā veicina elektroenerģijas taupīšanu un tās efektīvu izmantošanu. PKC ikdienā arī šķiro atkritumus, piemēram, papīru un rūpējas par atbilstošu elektronikas iekārtu utilizāciju, tās nododot speciālai pārstrādei.

PKC vēlas attīstīt sociāli atbildīgu vides politiku darbā, tāpēc iedvesmojas no citām organizācijām un labās prakses piemēriem, īstenojot arvien jaunus veidus, kas palielina dabiskas vides resursu saglabāšanu.

2014. gada jūlijā PKC piedalījās *Homo ecos:* organizētajā „Daba-birojs-daba" aptaujā ar mērķi noskaidrot PKC darba telpu un ēkas draudzīgumu videi, atbildot kopumā uz 98 dažādiem jautājumiem, kas ietver enerģijas, klimata, ūdens, papīra, pirkumu, atkritumu, transporta un komunikācijas īstenoto politiku PKC. PKC ar 82 no 148 punktiem (55.41%) ieguva vērtējumu: „Ļoti labi". Lai noskaidrotu atbildes uz sevi interesējošiem jautājumiem un uzzinātu, kā PKC var uzlabot PKC darba telpu draudzīgumu pret vidi, PKC sazinājās ar Valsts kancelejas Tehniskā nodrošinājuma departamentu. PKC arī turpmāk sadarbosies ar Valsts kancelejas Tehniskā nodrošinājuma departamentu, lai ieviestu praksē videi draudzīga biroja ideju.

### Sabiedrība

PKC ir atbildīgs pret sabiedrību, regulāri informējot iesaistītās puses par aktuālo, sniedzot savlaicīgu un pilnvērtīgu informāciju, gan tiekoties klātienē, gan sazinoties elektroniski – e-pastā, mājaslapā, telefoniski u.c.

Dažādu normatīvo aktu izstrādē un stratēģiskās plānošanas procesos PKC iesaista plānošanā iesaistītās puses, tostarp sabiedrības pārstāvjus, ekspertus, akadēmisko personālu, sadarbības un sociālos partnerus, lai kopīgi rastu vispiemērotākos risinājumus dažādiem izaicinājumiem valsts attīstības dažādos aspektos.

## PKC EKSPERTA VIEDOKLIS

### Alise Vītola

### REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS IZAICINĀJUMI NAP2020 SKATĪJUMĀ

Atjaunojoties ekonomiskajai izaugsmei, reģionālās atšķirības palielinās un ir atgriezušās pirmskrīzes līmenī. Iedzīvotāju skaita izmaiņas pašvaldību un to teritoriālo vienību dalījumā liecina, ka iedzīvotāju skaits palielinās Pierīgā un atsevišķās lauku teritorijās pie lielajām pilsētām, piemēram, pie Valmieras, Rēzeknes un Kuldīgas, kamēr Rīgā un Jūrmalā, tāpat kā citās lielajās pilsētas, iedzīvotāju skaits turpina samazināties. Jāsecina, ka turpinot līdzšinējo reģionālās attīstības politiku, pastāv būtisks risks nesasniegt NAP2020 noteikto stratēģiju ekonomiskās attīstības līdzsvarošanai Latvijas teritorijā.

Ņemot vērā iedzīvotāju sarukšanas tendences, reģionos jāīsteno „gudrās saraušanās" pieeja – jāmeklē risinājumi, kā samazināt infrastruktūras uzturēšanas izmaksas un jāveido inovatīvas pieejas pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā pašvaldībām sadarbojoties savā starpā, kā arī ar privāto sektoru. Publisko pakalpojumu sniegšana jāplāno funkcionālajās teritorijās, ņemot vērā iedzīvotāju ikdienas pārvietošanos un objektu sasniedzamību noteiktā laika periodā, nevis administratīvās robežas. Tas attiecas ne vien uz izglītības, veselības u.tml. pakalpojumiem, bet arī, piemēram, sabiedriskā transporta organizēšanu, kam būtu jānotiek, pašvaldībām sadarbojoties un dalot izmaksas.

Reģionu ekonomikas stiprināšanai jāveicina ražošanas un pakalpojumu nozares attīstība reģionos, mazinot primāro nozaru (lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība) īpatsvaru reģionu ekonomikā, jo primārajās nozarēs darbavietu skaits līdz ar produktivitātes pieaugumu samazinās. Jāatzīmē, ka atbilstoši Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta apkopotajiem datiem, vienīgās nozares, kurās nodarbināto skaits laukos pēdējo piecu gadu laikā ir pieaudzis, ir pakalpojumu nozares: profesionālie pakalpojumi un transports, uzglabāšana, informācijas un komunikāciju pakalpojumi.

Tāpēc, lai saglabātu apdzīvotību reģionos, detalizēti jāizvērtē esošo atbalsta instrumentu ietekme uz nodarbinātību un apdzīvotības saglabāšanu, lai plānošanas dokumentos noteiktie mērķi nepaliktu tikai stratēģijas līmeni, bet arī tiktu ieviesti praksē.

Darbavietu radīšanā būtiska loma ir mērķa orientētām Eiropas Savienības strukturālo un investīciju fondu programmām, kam jāveicina ne vien produktivitātes pieaugums, bet arī jaunu darbavietu veidošanās, jo īpaši lauku teritorijās. Lauku attīstības finansējums jāfokusē ne vien uz produktivitātes pieaugumu, bet arī uz nodarbinātības veicināšanu un jaunu darbavietu radīšanu. Jādomā par lauksaimniecības produktu pārstrādes un nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstību laukos, īpaši jāatbalsta mikro un mazie uzņēmumi, kas sniedz būtisku ieguldījumu nodarbinātības nodrošināšanā. Piešķirot atbalstu modernizācijai un attīstībai, priekšroka jādod darbietilpīgākiem lauksaimniecības sektoriem, kas spēj radīt jaunas darbavietas.

Visbeidzot, jārada iespējas reģionu iedzīvotājiem atrast darbu un mājokli Latvijas lielākajās pilsētās, tādējādi saglabājot apdzīvotību reģionos un mazinot iedzīvotāju aizplūšanu uz ārvalstīm. Līdzšinējās tendences liecina, ka vairākas Latvijas lielās pilsētas spēj radīt jaunas darbavietas, jo pieaug vai lēnāk samazinās apkārtējās teritorijās dzīvojošo skaits. Jāvērtē arī dzīvojamā fonda pieejamība un pastāvošās tirgus nepilnības mājokļu piedāvājumā reģionos.

# PKC PLĀNI UN JAUNUMI 2015. GADAM

## PKC PRIORITĀTES 2015. GADĀ

Iedzīvināt 2014. gadā izveidoto attīstības plānošanas modeli (organizēt ministriju seminārus stratēģijas un budžeta plānotājiem, izstrādāt vadlīnijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei).

Veikt Valdības rīcības plāna izpildes monitoringu sasaistē ar NAP2020 sasniedzamajiem rādītājiem. Sagatavot pārskatu par valdības darbu NAP2020 rādītāju sasniegšanas aspektā.

Sagatavot integrētu ziņojumu par NAP2020 un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību, lai izvērtētu šo attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas gaitu mērķu un uzdevumu līmenī.

Turpināt Eiropas Savienības fondu specifisko atbalsta mērķu ieviešanas noteikumu un kritēriju monitoringu, lai finansējums mērķtiecīgi tiktu ieguldīts NAP2020 mērķu sasniegšanā.

Uzsākt Nacionālās attīstības padomes darbu, izmantojot *foresight* metodes valsts attīstības scenāriju modelēšanā.

## PKC PRIORITĀTES NO 2015.–2017. GADAM

Ar politikas plānošanas instrumentu starpniecību panākt sistēmisku pieeju lēmumu pieņemšanas procesā izpildvarā un likumdevējvarā, balsoties uz ekspertīzi, ietekmes izvērtējumiem un labākās prakses pieredzi un analīzi sabiedrības virzībā uz definēto Latvijas attīstības mērķu sasniegšanu.

Ieviest *OECD* vadlīnijām atbilstošu labas pārvaldības praksi valsts kapitālsabiedrību pārvaldības jomā, pilnveidojot un praktiski ieviešot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un tam pakārtotos Ministru kabineta noteikumus, kā arī valsts kapitālsabiedrību pārvaldības vadlīnijas.

**Pārresoru koordinācijas centrs**

Adrese: Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520
Tālrunis: 67082811, 67082813
www.pkc.gov.lv
pkc@pkc.mk.gov.lv